

Lezen: Johannes 10:1-21

Tekst: Johannes 10:14

Lieve mensen,

Wat voor stem hoor jij? Als je naar jezelf kijkt?

Ja, leuk wat je doet, maar het is niet goed genoeg. Kon je niet beter je best doen? ...

Ik ben niet boos, maar wel teleurgesteld ...

Wat moet God hier wel niet van vinden? ...

Wil je dat? Maar dat kun jij helemaal niet ...

Vertel het maar niet verder, het is ons geheimje ...

Zou je niet eens wat meer op je lijn letten? ...

Wat voor stem hoor jij? Als je naar jezelf kijkt?

Welke stem is bepalend voor wat je doet?

Die van je ouders, die altijd ruzie maakten? Waarvan jij dacht dat het toch ook wel jouw schuld was?

Die van de roddels op het schoolplein? Waarvan je wist dat jij het eigenlijk niet mocht horen?

Die van de reacties in de kerk? Toen je veroordeeld werd en neergesabeld? Beschadigd voor het leven?

Als je nooit eens hoorde 'ik hou van je'.

Als je nooit eens merkte dat je geaccepteerd werd zoals je was.

Nooit een knuffel.

Nooit een vriendelijk woord.

Altijd neergesabeld.

Wat voor stem hoor jij? Als je naar jezelf kijkt?

De blindgeborene werd veroordeeld. Hij hoorde ze wel. De mensen die het over hem hadden. Hij was niet doof. En zeker niet achterlijk.

En als hij dan genezen wordt. Als hij door Jezus op eigen benen gezet wordt. Dan blijft het oordeel.

Over hem. Hij wordt zelfs uit de synagoge gegooid. En ook over de man die hem genas. Over Jezus.

Veroordelend nemen ze afstand van hem. Overtuigd van hun eigen gelijk.

...

En op dát moment begint Jezus over de herder. Het is geen lieflijk plaatje dat hij schetst. Geen grote stille heide met een witgewolde kudde. Niet het Anne de Vries gehalte met een lief lammetje. Nee, Jezus is boos. Hij vergelijkt de kerkelijke leiders van zijn tijd met rovers en dieven.

Maar de schapen voelen precies aan dat de stem van Jezus de juiste is. Hem willen ze volgen. Want ze kennen zijn stem. Ze ervaren de weerklink van Gods liefde in wat Jezus zegt en hoe Jezus is. En ze gaan achter hem aan.

Je ziet het gebeuren. Tussen al die vernietigende stemmen valt de stem van Jezus op. Zondaars, kwetsbare mensen, weerloze schapen, ze voelen het aan. Hier moeten we wezen. *Hier ben ik veilig, hier ben ik sterk, hier ben ik heilig, dit is mijn kerk.* Dat. Intuïtief weten ze dat ze bij Jezus moeten zijn. Dit hebben ze hun leven lang nog niet gehoord.

Ik heb lang tegen deze gelijkenis aan gekeken met een beetje weerzin. Ik heb er een hekel aan om met een schaap vergeleken te worden. Schapen zijn domme dieren. Kuddegeest. Moet je dit plaatje zien:

Slide plaatje dom schaap

Ik weet niet of je de film Babe ooit gezien hebt. Van dat varken dat leert om een kudde schapen te drijven. Daar worden schapen afgebeeld zoals ze zijn volgens mij. Niet echt verheffend.

Maar het springende punt van de gelijkenis is niet hun domheid. Zelfs niet hun weerloosheid, al kun je daar ook veel over zeggen. Het springende punt is, dat ze de stem van de herder herkennen. Uit al die stemmen die hun leven hebben gevormd. En misvormd, misschien. Tussen al die stemmen horen ze die ene er boven uit. En ze weten het, de schapen. Achter die stem moet ik aan.

Het thema van de preek is:

Slide **Jezus is de goede herder want hij kent zijn schapen**

2

Jezus kan verschrikkelijk goed kijken. Dat zie je telkens weer in de evangeliën. Als je terugbladert naar het begin van hoofdstuk 9. In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was. In één van de vorige preken kwam de zondares langs bij Jezus. En temidden van alle aanwezigen vraagt Jezus aan de gastheer: Simon, zie je deze vrouw? Ik noemde dat de meest magistrale zin van dat gedeelte. Bij Zacheüs gaat Jezus stilstaan. En misschien wel voor het eerst van zijn leven voelt de kleine man zich gezien.

Het is hoe Jezus in elkaar zit. De zoon van God komt naar de aarde. En dat zegt zo veel. Zo dichtbij wil God jou zien. Het is het handelsmerk van onze Heiland. Later, als hij brieven schrijft aan zeven gemeenten, aan het begin van Openbaring. Dan valt die ene zin op. Elke keer weer zegt Jezus: *ik weet ...* Betrokken, dat is hij. Zo betrokken op zijn schapen dat hij jouw en mijn leven van binnenuit geleefd heeft. In Hebreëen staat het een aantal keren: Jezus weet wat wij voelen, wat wij denken. Hij is zelf mens geworden. En voelt dus mee. Lijdt ook mee.

Hij kent je. Weet wat jou op dit moment bezighoudt. Waar je door gekweld wordt 's nachts. Waar je in verstrikt bent. Waar je zorgen naar uit gaan. Hij weet van je blijdschap, van je plannen, van je verlangens en van je dromen. Ik ken mijn schapen, zegt hij. En zo is het.

En, voegt hij er aan toe, dat is wederkerig. Mijn schapen kennen mij. Ook dat zie je gebeuren in de evangeliën. Juist die mensen die door het leven gebutst en gedeukt zijn. Die beschadigd zijn door de harde woorden van prestaties en geboden. Die zich veroordeeld voelen door de mannen die Jezus rovers en dieven noemt. Juist die mensen komen in drommen naar hem toe. Als je door hebt dat je

het zonder liefde niet redt. Dat je zonder aandacht en aanvaarding niet overleeft. Als je door krijgt dat je met je zondige leven welkom bent bij hem. Ja, dan wil je niets liever dan in zijn buurt zijn. Dan volg je zijn stem. En als zijn geluid soms overstemd wordt door andere boodschappen. Dan spits je je oren om zijn roepstem weer te horen. Om zijn betrokken liefdevolle lokroep op te pikken. Want je kunt niet zonder. Je wilt achter hem aan. En als je dat maar blijft doen. Dan verandert je leven. Wie op de Herder betrokken raakt. Die verandert door zijn liefde. Zoals stemmen uit het verleden je soms lang kunnen achtervolgen. Zo kan de stem van Jezus je ook diepgaand beïnvloeden. Zijn helende woorden maken dat je weer leeft.

Hoor je de stem van Jezus? Tussen alle geluiden in de drukke stad? En in jouw volle leven? Hij spreekt vandaag nog. Het is zaak zijn stem er tussen uit te pikken. En die stem ook door te geven. In je opvoeding. In de kringen. In je kerkenraadswork. In je omgang met collega's. Tref je dezelfde toon als de herder? Laat je je zo door hem vormen, dat negativiteit en veroordeling ver bij je vandaan raken? Dat je bemoedigend en aanvaardend kijkt en spreekt? Ook daarom is het van belang die stem in je eigen leven te ontdekken. Dan kun je namelijk anderen ook die stem laten horen. Die houding laten zien. En daar gaat veel kracht vanuit. Dat zie je in het leven van de goede herder zelf. Mensen komen naar hem toe. Juist schapen, die geen verdediging hebben. Die niets op te houden hebben. Die alleen de stem van de herder hebben. Om hen te beschermen. Om hen te leiden. Juist jij bent welkom bij Jezus. Dat mag je horen. En dat mag je doorgeven.

Ik wil hiervan één toespitsing maken:

Slide Hoe zit dat dan met het vermanen van elkaar?

Dat is een terechte vraag. Hoe werkt dat dan? Mag je dan nooit iets negatiefs tegen een ander zeggen? Als die ander nou echt fout zit, volgens jou. Hoe moet je daar dan mee om gaan?

Nou, daar is best veel over te zeggen. In Psalm 23 zie je dat de herder ook een stok en een staf bij zich heeft. Vaak is dat verbonden met tucht. En dan wordt het meteen heel zwaar. Maar tucht is juist een heel zacht middel. Het is bijvoorbeeld dat een vriend van je teveel gedronken heeft. En dan nog een biertje bestelt. En dat jij dan tegen hem zegt: doe maar niet. Juist als vriend kun je dat heel goed zeggen. Juist als je dichtbij bent kun je elkaar liefdevol corrigeren.

En daar zit de crux. Jezus zegt: ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij. Heel veel nabijheid dus. En dat proeven mensen. Dat ze, hoe dan ook, welkom zijn bij hem. En wat je ziet gebeuren is dat zijn liefde al heel veel verandert. Denk aan Zacheüs. Jezus hoefde niets te zeggen. Niet te vermanen. Hij hoefde er alleen te zijn. En dan gaat Zacheüs zelf aan de slag. Viervoudig terugbetalen. Bij anderen duurt dat langer. Neem Petrus. Die heeft een lang leerproces. Maar uiteindelijk geeft hij zich gewonnen. En pas dan zegt Jezus: hoed mijn schapen. Pas als hij echt in de nabijheid van Jezus is. Pas dan mag hij ook de kudde leiden.

En dat is dus het recept. Je mag elkaar bij de les houden. Elkaar meenemen. Elkaar bemoedigen. Elkaar vermanen. Als dat in en vanuit de nabijheid van Jezus gebeurt, dan is het goed. Dan kun je woorden spreken en dan kun je woorden ontvangen. Maar zodra je van Jezus weg raakt. – kijk naar de Farizeeën en schriftgeleerden die op afstand blijven – Zodra je van Jezus weg raakt gaat het

verkeerd. Als dus jouw ego of jouw ideeën meer de overhand hebben dan de liefde en woorden van Jezus. In je vermaning. In je terechtwijzing van anderen. Dan zit jij fout. Dan is het zaak dat je eerst weer zelf dichterbij Jezus belandt. En zijn stem weer leert verstaan in je eigen leven.

...

Ik ga afsluiten.

Jezus is de goede herder. We mogen in ons leven zijn stem leren verstaan. En volgen. En daar hebben we elkaar bij nodig. In de kringen. In de kerk. Schapen zijn kuddedieren. Daarom is het goed als we elkaar meenemen achter Jezus aan. Maar dan wel altijd met de liefde die de herder zelf laat zien. We moeten geen rovers zijn. Geen dieven. Geen huurlingen. Want Jezus heeft voor het goede leven veel over gehad. Om dat voor jou en mij mogelijk te maken. Het heeft hem zijn leven gekost. Laten we daarom vol liefde achter deze man aan gaan. Hij is de leider die we zoeken. Hij spreekt de woorden die we nodig hebben. Hij is de goede herder.

Amen

Slide Drie vragen/stellingen voor de kringen:

1. Welke stem heeft bij jou de meeste invloed in je leven?
2. Hoe laat jij aan anderen zien dat de herder goed is?
3. Alleen in de nabijheid van Jezus kun je anderen terechtwijzen.